

*

42. BRONIKOWSKY ROBERT.

(ΡΟΒ. ΜΠΡΟΝΙΚΟΒΣΚΗΣ).

[Ἐκ Πόσεν τῆς Πρωσίας· ἀπέθανεν ἔξ ἀσθενείας ἐν Χαλκίδι τὴν 23 Φεβρουαρίου 1853].

Καλὸς ἀξιομακτικὸς, εὐπαιδευτὸς καὶ τίμιος. Ἀπέθανε ταγματάρχης φρουράρχος τοῦ φρουρίου τῆς Χαλκίδος ἀφοῦ ὑπηρέτησεν εἰς τὴν βασιλικὴν χωροφυλακὴν καὶ διετέλεσε φρουράρχος τοῦ Παλαμῆδου καὶ τοῦ Πειραιῶς. Ἐφερσε δὲ τὸν Σταυρὸν τοῦ Σωτῆρος καὶ τὸ στρατιωτικὸν μετάλλιον.

*

43. BRUCKBACHER ANDRÉ.

(ΑΝΔΡ. ΜΠΡΟΥΚΜΠΑΧΕΡ).

[Ἐκ τοῦ μεγάλου Δουκάτου τῆς Βιέννης· ἐφρονεῦθη ἐν Κωλιιάδι Ἀπρὸς τὴν 6 Μαΐου 1827].

Ἐθελοντῆς εἰς τὸν λόχον τῶν Φιλελλήνων περὺερέθη εἰς τὴν μάχην τοῦ Χαλκιδαίου καὶ εἰς ἄλλας.

*

44. BRUMBACHER (ΜΠΡΟΥΜΠΑΧΕΡ).

[Ἐκ Ζυρίχης τῆς Ἑλβετίας· ἀπέθανεν ἀσθενῆς ἐν Μεσολογγίῳ τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1825].

Εἶχεν ἀνδρείως καὶ ἐντίμως πολεμήσει ἐν Ἀκαρνανίᾳ ὑπὸ τοὺς στρατηγούς Τζόρτζ (Church) καὶ Ντέντσελ (Dentzel).

*

45. BRUNO (ΜΠΡΟΥΝΟ).

[Ἐκ Σαρδηνίας· ἀπέθανεν ἐν Νεαπόλει ἔξ ἀσθενείας τῆς 1827].

Ἦτο ἰατρὸς ἀκόλουθος τοῦ λόρδου Βύρωνος. Ἀγνωστὴ ἡ θέσις ἣν κατέλαθε μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἐξόχου Ἀγγλοῦ.

*

46. BYRON LORD (ΛΟΡΔΟΣ ΜΠΑΙΡΩΝ).

[Ἀγγλο· ἀπέθανεν ἐν Μεσολογγίῳ τὴν 7 Ἀπριλίου 1824].

Γράφοντες περὶ τοῦ φιλελληνισμοῦ τοῦ Λόρδου Βύρωνος φοβούμεθα μήπως πολὺ ἀπομακρυνθῶμεν τῆς πραγματικότητος ἀρκούμεθα νὰ εἰπώμεν ὅτι ὑπηρέτησε τὴν ἑλληνικὴν πάλιγγενεσίαν καὶ ἐλευθερίαν καὶ διὰ τοῦ καλάμου του καὶ διὰ τοῦ ξίφους του μὲ ἀνυπολογίστους θυσίας, καὶ ὑπὸ τὸν διπλοῦν αὐτὸν τίτλον ἡ μνήμη του θὰ μείνῃ ἀνεξάλειπτος εἰς τὰς καρδιάς τῶν Ἑλλήνων ὅσον ἡ μεγαλοφυΐα του ἀθάνατος εἰς τὸν ποιητικὸν Παρνασσόν.

[Ἐπεται συνέχεια].

Κατὰ μετάφρασιν τῆς Δοῦ: Κ.Τ.Μ.

Η ΠΛΗΜΜΥΡΑ

Συνίεσμα ἰδιῶ σελ. 12.

—

— Γιάννη, μοῦ λέγει ὁ ἀδελφός μου Πέτρος, τὸ νερὸ θέλει τρεῖς ποδάρια μόνο νὰ φθάσῃ εἰς τὸ παράθυρο· πρέπει νὰ πάρωμε τὰ μέτρα μας.

Τοῦ ἔσφιξα τὸ χέρι νὰ σωπάσῃ. Μὰ ὁ κίνδυνος πλέον ἦταν ὀλοφάνερος. Εἰς τοὺς σταύλους τὰ ζῶα κτυπιώντανε ἀναμεταξύ τους ἀπὸ τὴν τρομάρα των. Ἀκούσαμε νὰ βελάζουν, νὰ μουγκρίζουν τὰ κοπάδια, καὶ τᾶλλα νὰ ἔβγαζον τὰς βραχναῖς ἐκείναις φωναῖς ποῦ ἔβγαζον ὅταν εἶνε σὲ κίνδυνον θανάτου.

— Θεέ μου! Θεέ μου! εἶπεν ἡ Ἐλένη κ' ἐσηκώθηκε ὀρθή· ἔβαστοῦσε μὲ τοὺς γρόν-

θους τῆς τὰ μελίγρια τῆς καὶ τὸ σώμα τῆς ἀναταράζονταν ἀπὸ ἀνατριχίλα.

Ὅλοι ἐσηκώθησαν, δὲν μπόρῃσαμε νὰ ταῖς ἐμποδίσωμε νὰ τρέξουν εἰς τὰ παράθυρα. Καὶ ἔμειναν ἐκεῖ κίνηταις, βωβάζις, μὲ τὰ μαλλιά των σηκωμένα ἀπὸ τὸν ἀέρα τοῦ φόβου. Ἀρχίσε νὰ μισοσκοτεινίσῃ. Ὁ ἄσπρος οὐρανὸς ἔμοιαζε σὺν ἄσπρο σινδόνι ποῦ ἐσκέπτετο τὴ γῆ. Ἀπὸ μακρὰ ἐφαινότανε κηπνός. Τίποτε δὲν ἐφαινότανε καθαρὰ· ἐτελειώσε ἡ ἡμέρα ἐκείνη τοῦ τρόμου καὶ ἐφθάνε ἡ νύκτα τοῦ θανάτου. Καὶ δὲν ἀκούσαμε πλέον κημμὴ ἀνθρωπινῆ βοή πρὸς μόνον τὸ μουγκρισμὰ τοῦ ποταμοῦ ποῦ ἀπλώνονταν, ἀπλώνονταν καὶ ταῖς ἀγριαῖς φωναῖς τῶν βωιδῶν καὶ τῶν ἀλόγων.

— Θεέ μου, Θεέ μου! ἐμουρμούριζαν αἱ γυναῖκες σὺν νὰ ἐφοβούντανε νὰ ὀμιλήσουν δυνατὰ.

Ἐνας τρομερὸς κρότος ἔκοψε μὲ μιὰς τοὺς ψιθυρισμούς των. Τὰ ζῶα ἔσπασαν ταῖς πόρτας τῶν σταύλων· καὶ εὐρέθησαν μέσα εἰς τὰ κίτρινα κύματτα καὶ τὰ πῆρε τὸ ῥέμμα. Τὰ πρόβαττα τὰ κατὰβιζε σὺν φύλλα ξηρὰ, κοπάδια κοπάδια καὶ τὰ ἐστρεφούριζε μέσα ἔς τὸ σιφῶνι. Αἱ ἀγελάδες, τᾶλλα ἐπάλευαν ἐπερπατοῦσαν, ἀλλὰ ἔς τὰ ὕστερα δὲν εὐρίσκον πειρὰ νὰ πατήσουν. Τὸ μεγάλο μας ἄλογο τὸ στακτὶ δὲν ἤθελε ν' ἀποθάνῃ· ἐσηκωνότανε ὀλόρθο, ἐτέντωνε τὸ λαιμὸ του, κ' ἐρυσσοῦσε σὺν μουχάνι γύφτου· μὰ τὰ ἀγριεμένα νερὰ τ' ἀρπάζαν ἀπὸ τὴ γῆτη καὶ τὸ εἶδαμε ἀποκαμωμένο νὰ παραδοθῆ. Τότε ἀρχίσκαμε νὰ φωνάζωμεν. Αὐτὸ μὰς εἶχε σπαράξει τὴν καρδίαν μας, διχῶς νὰ θέλωμε, καὶ εἶχαμε ἀνάγκη νὰ φωνάζωμε. Ἀπλόνκαμε τὰ χέρια μας ἔς τὰ ἀγαπημένα ἐκεῖνα ζῶα ποῦ ἐφρευγαν, κ' ἐκλαίκαμε χωρὶς ν' ἀκούῃ ὁ ἕνας τὸν ἄλλον, ἐβγάζκαμε ἔξω πειρὰ τὰ δάκρυα ποῦ εἶχαμε κρατήσει ἕως τότε. Ἀχ! ὅλα πῆγαν σὲ μιὰ στιγμή, τὰ σπαρτὰ, τὰ πῆρε τὸ νερὸ, τὰ ζῶα πνίγηκαν, σὲ λίγαις ὥραις ὅλα ἀλλάξαν. Δὲν ἦτο δίκαιος ὁ Θεός· δὲν τοῦ εἶχαμε κάμει τίποτε γιὰ νὰ μὰς τὰ ξαναπάρῃ ὅλα. Θυμώμενε τὸν περιπατὸν μας ποῦ ἐκάμαμε τὸ ἀπομεσήμερο μέσα ἔς τὰ λιθαδία ἔς τὰ στάχυα, τ' ἀμπέλια. Ὅλα ἦταν γεμάτα ὑποσχέσεις· ψέμματτα τὸ λοιπὸν ἔλεγε ὅλα; Ψέμματτα ἔλεγε ἡ εὐτυχία. Ψέμματτα ἔλεγε ὁ ἥλιος ὅταν ἐβασίλευε τόσον γλυκὰ εἰς τὴν ἡσυχίαν τοῦ βραδιοῦ. Τὸ νερὸ ἀνέβαινε ὀλοένα· ὁ Πέτρος ποῦ ἐφύλαγε μοῦ ἐφώναζε:

— Γιάννη! τί θὰ κάμωμε, τὸ νερὸ φθάνει ἔς τὰ παράθυρα!

Ἡ φωνὴ αὐτῆ μ' ἐξύπνησε ἀπὸ τὴν νάρκη τῆς ἀπελπισίας. Ἦλθα ἔς τὸν αὐτὸν μου, καὶ εἶπα σηκόνοντας τοὺς ὤμους μου:

— Μὴ σὰς νοιάζῃ γιὰ τὸ βιός. Ἐδῶ νῆμασθε ὅλοι μαζί, αὐτὸ φθάνει. Γι' αὐτὰ ποῦ χάσαμε ξαναρχίζομε τὴ δουλειά.

— Ναι, ναι, ἔχεις δίκαιον, πατέρα, ἀποκρίθηκε μὲ θέρη ὁ Γεώργης. Δὲν ἔχομε καὶ κανέναν κίνδυνον. Οἱ τοῖχοι εἶνε γεροῖ· ἄς ἀνεδοῦμε ἔς τὰ κεραμιδία.

Μόνο αὐτὸ τὸ κατὰφύγιον μὰς ἔμενε.

Τὸ νερὸ εἶχε ἀνχιθῆ τὴν σκάλα, σκαλὶ σκαλὶ καὶ ἀρχίσε νὰ μπαίνη ἀπὸ τὴν πόρτα. Χυθῆκαμε εἰς τὸ δῶμα, ὅλοι μαζί· διότι ὅσοι εἶνε σὲ κίνδυνον ἔχουν ἀνάγκη νὰ νοιώθουν καὶ τοὺς ἄλλους κοντὰ των. Ὁ Μανώλης ἔγεινε ἀφαντος. Ἐφώναζε τὸ ὄνομα του καὶ ἦλθε ἀπὸ ταῖς πλαγιναῖς κάμαραις, κατὰτραραγμένος. Τότε, ἐπειδὴ εἶδα πὼς ὅτι ἔλειψαν καὶ αἱ δύο μας δούλας καὶ τὰς ἐπερμένεα νᾶλθουν μαζί μὰς· ἐκύτταξε πρὸς ἄλλον καὶ μοῦ εἶπε σιγὰ.

— Πέθαναν. Τ' ἀμφοστάσι, ποῦ ἦταν κάτω ἀπ' τὴν κάμαρὰ των κρημνίσθη καὶ κρημνίσθησαν καὶ αὐταῖς.

Αἱ δυστυχισμέναις! Ὅτ' πῆγαν δίχως ἄλλο νὰ πάρουν ὅ,τι εἶχαν ἀπὸ τὰ σεντούκια των. Μοῦ εἶπε, μὲ σιγανὴ φωνή, ὅτι εἶχαν ῥίψει μιὰ σκάλα σὰς γεφύρι διὰ νὰ πᾶν εἰς τὸ ἀντικρυνὸ μέρο τοῦ σπιτιοῦ ποῦ ἦταν αἱ κάμαραις των. Τοῦ εἶπα νὰ μὴν πῆ τίποτε. Ἐνοιώσαμι κρυάδα νὰ μὲ πιάνῃ. Ὁ θάνατος ἐμβαίνει εἰς τὸ σπίτι.

Ὅταν ἀνεθῆκαμε κ' ἐμεῖς δὲν ἐσυλλογισθῆκαμε οὔτε ταῖς λάμπαις νὰ σβύσωμε. Τὰ χαρτὰ ἔμεναν ἐπάνω εἰς τὸ τραπέζι. Ἦταν πλέον ἕως ἓνα πόδι νερὸ μέσα ἔς τὴν κάμαρὰ.

Γ'

Γιὰ τὸ καλὸ μας ἡ στέγη ἦτανε μεγάλη. Ἐπάνω ἀπὸ τὸ παράθυρον ποῦ ἐπήγαμε ἔς αὐτὴν ἦτο κάτι ἑστὸν ἡλιακόν. Αὐτὸ ἐμαζεύθηκαμε ὅλοι μας. Αἱ γυναῖκες ἐκλήθησαν. Οἱ ἄνδρες ἐπάνω ἀπὸ τὰ κεραμιδία, ἐπῆγαν ἕως τὰ δύο μεγάλα τζάκια ποῦ ἦσαν ἔς ταῖς δύο ἀκραις τῆς στέγης. Ἐγὼ, ἀκουμβοῦσα εἰς τὸν φεγγίτην ἀπὸ ὅπου εἶχαμε ἔβγῃ, κ' ἐκύτταζα τριγύρω.

— Δὲν μπόρεῖ, θὰ μὰς ἔλθῃ βοήθεια.

εἶπα μὲ θάρρος. Οἱ Σαιντινιῶταις ἔχον βάρκαις. Ὅτ' περᾶσουν ἀπ' ἐδῶ. . . Νὰ ἐκεῖ κάτω δὲν βλέπετε ἓνα φανάρι πᾶν ἔς τὰ νερὰ;

Κανείς δὲν μοῦ ἀποκρίθηκε. Ὁ Πέτρος χωρὶς νὰ νοιώθῃ κί' αὐτὸς καλὰ καλὰ ἔκαμνε, ἀναψε τὴν πίπαν του κ' ἔπινε μὲ τέτοια λύσσα ποῦ σὲ κάθε φύσημα τοῦ καπνοῦ ἔφτυνε κομμάτια ἀπὸ τὴν πίπαν των. Ὁ Γεώργης καὶ ὁ Μανώλης ἐκύτταζαν ἀπὸ μακρὰ ἀμίλητοι· ὁ Ἀντώνης ἐτρύγριζε ἐπάνω ἔς τὰ κεραμιδία σφίγγοντας τοὺς γρόθους του, σὺν νὰ ζητοῦσε μέρο γιὰ νὰ φύγωμε. Ἐμπρὸς ἔς τὰ πόδια μὰς αἱ γυναῖκες σωριασμέναις, τρεμουλιασμέναις, ἐκρυβαν τὸ πρόσωπό των γιὰ νὰ μὴ βλέπουν πλειά. Μὰ ἡ Τριανταφυλλιά ἐστῆκεως τὸ κεφάλι τῆς, ἔρριξε μιὰ ματιὰ τριγύρω τῆς καὶ ἐρώτησε:

— Ποῦν' ἡ δούλαις; γιατί δὲν ἀναβαίνου;

Δὲν τῆς ἔδωκα ἀπόκρισιν. Μ' ἐρώτησε τότε ἄλλη μιὰ φορὰ κυττάζοντάς με κατὰ μάματα:

— Μὰ τί ἐγειναν ἡ δούλαις;

Ἐγύρισα ἀπὸ τ' ἄλλο μέρος, γιατί δὲν μπόρῃσα νὰ τῆς εἰπῶ ψέμμα. Κ' ἐνοιώσα τὴν κρυάδα ἐκείνη τοῦ θανάτου ποῦ εἶχ'